

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
 ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
 ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
 ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
 ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
 ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ**

**Δ/ΝΣΗ ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
 ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΩΝ (Δ15)
 ΤΜΗΜΑ : Δ΄
 Πληροφορίες : Ε. Ράπτη
 Τηλέφωνο : 210 – 3368109**

**Δ/ΝΣΗ ΠΑΡΟΧΩΝ ΚΥΡΙΑΣ
 ΣΥΝΤΑΞΗΣ (Δ17)
 ΤΜΗΜΑ : Δ΄
 Πληροφορίες : Ε. Βρέκου
 Τηλέφωνο : 213 15 16 791**

**Ταχ. Δ/ση : Σταδίου 29
 Ταχ. Κώδικας : 10110 – Αθήνα**

Αθήνα, 1 / 10 / 2018

Αριθ. Πρωτ. : Δ.15 / Δ΄ / 27715 / 722

ΠΡΟΣ : 1. ΕΦΚΑ

**Γραφείο κ. Διοικητή
 Αγ. Κωνσταντίνου 8
 102 41 Αθήνα**

2. ΕΦΚΑ

**Γενική Διεύθυνση Εισφορών
 και Ελέγχων
 Σατωβριάνδου 18
 104 32 Αθήνα**

3. ΕΦΚΑ

**Γενική Διεύθυνση Απονομής
 Συντάξεων
 Ακαδημίας 22
 106 71 Αθήνα**

4. ΕΦΚΑ

**Περιφερειακή Διεύθυνση
 Συντάξεων και Πρόνοιας
 Τομέα Υγειονομικών
 Αχαρνών 27
 104 39 Αθήνα**

ΘΕΜΑ : «Ασφαλιστικές εισφορές Κλάδου Μονοσυνταξιούχων του πρώην ΕΤΑΑ - ΤΣΑΥ»

Με τις διατάξεις του άρθρου 7 παρ. 8 του ν.982/1979, όπως ισχύει, συστάθηκε στο πρώην ΤΣΑΥ ο Κλάδος Μονοσυνταξιούχων με σκοπό τη χορήγηση προσαύξησης της κύριας σύνταξης στους ασφαλισμένους του ανωτέρω πρώην Ταμείου εφόσον δεν υπάγονταν στην ασφάλιση άλλου φορέα κύριας ασφάλισης ή του Δημοσίου. Η υπαγωγή στην ασφάλιση του Κλάδου, ο οποίος λειτούργησε μέχρι 31/12/2015 (άρθρο 94 παρ. 5 του ν.4387/2016, όπως ισχύει), ήταν προαιρετική. Ο ασφαλισμένος, σύμφωνα

με τις καταστατικές διατάξεις του πρώην ΤΣΑΥ (άρθρο 7 παρ. 8 του ν.982/1979, όπως ισχύει) κατέβαλε μηνιαία εισφορά ύψους 50% της προβλεπόμενης για την κύρια ασφάλιση μηνιαίας εισφοράς προκειμένου να λάβει κατά τη συνταξιοδότησή του προσαύξηση της κύριας σύνταξης κατά 50%.

Με την αριθ. 58/10-12-2009 απόφαση του Δ.Σ. του πρώην ΕΤΑΑ αποφασίστηκε ότι η ασφάλιση στον Κλάδο Μονοσυνταξιούχων διακόπτεται οποτεδήποτε, με δήλωση ρητή και αμετάκλητη του υγειονομικού, χωρίς επιστροφή των καταβληθεισών ασφαλιστικών εισφορών. Κατ' εξαίρεση, για λόγους χρηστής διοίκησης και δικαιολογημένης εμπιστοσύνης των ασφαλισμένων, για όσους είχαν υπαχθεί στον Κλάδο Μονοσυνταξιούχων μέχρι την ημερομηνία λήψης της ανωτέρω απόφασης αποφασίστηκε ότι σε περίπτωση διακοπής της ασφάλισης θα επιστρέφονται άτοκα οι καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές, εφόσον η σχετική αξίωση δεν είχε παραγραφεί.

Μεγάλος αριθμός ασφαλισμένων του πρώην ΤΣΑΥ με βάση την ανωτέρω απόφαση υπέβαλε αίτημα διαγραφής από τον Κλάδο Μονοσυνταξιούχων και επιστροφής των καταβληθεισών εισφορών, ενώ πολλοί ασφαλισμένοι διέκοψαν την καταβολή των ασφαλιστικών τους εισφορών στους λοιπούς κλάδους ασφάλισης θεωρώντας ότι αυτές θα συμψηφιστούν με τα προς επιστροφή ποσά από τον Κλάδο Μονοσυνταξιούχων. Με αποφάσεις όμως του αρμόδιου Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου απορρίφθηκαν οι σχετικές πράξεις περί επιστροφής ασφαλιστικών εισφορών, με συνέπεια να δημιουργηθεί μείζον πρόβλημα ανασφάλειας δικαίου.

Για την αντιμετώπιση των ανωτέρω ζητημάτων υπεβλήθη ερώτημα στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους από το Γραφείο Υφυπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και εκδόθηκε η αριθ. 198/2017 γνωμοδότησή του, η οποία και έχει γίνει αποδεκτή.

Σύμφωνα με την ανωτέρω γνωμοδότηση:

- α) η διαγραφή από τον Κλάδο Μονοσυνταξιούχων του πρώην ΕΤΑΑ – ΤΣΑΥ και η επιστροφή σε αυτούς των οικείων ασφαλιστικών εισφορών, ως καταβληθεισών αχρεωστήτως, δεν είναι επιτρεπτή
- β) ο αναδρομικός καταλογισμός των οφειλόμενων ασφαλιστικών εισφορών είναι κατ' αρχήν επιτρεπτός, πλην όμως αυτός καθίσταται ανεπίτρεπτος, υπό την έννοια ότι θα ακυρωθεί δικαστικώς, εφόσον το οικείο Ασφαλιστικό Ταμείο είχε επί μακρόν δημιουργήσει, με θετικές του ενέργειες, εύλογη και σταθερή πεποίθηση στον υπόχρεο ότι δεν υποχρεούται να καταβάλλει τις συγκεκριμένες ασφαλιστικές εισφορές και συγχρόνως διαπιστώνεται αρμοδίως ότι συντρέχει κίνδυνος σοβαρού κλονισμού της οικονομικής κατάστασης του υπόχρεου
- γ) επί αναδρομικής επιβολής οφειλόμενων ασφαλιστικών εισφορών, θα επιβληθεί συγχρόνως και πρόσθετο τέλος (προσαυξήσεις), λόγω εκπρόθεσμης καταβολής, εκτός εάν το οικείο Ασφαλιστικό Ταμείο είχε επί μακρόν δημιουργήσει, με θετικές του

ενέργειες, εύλογη και σταθερή πεποίθηση στον υπόχρεο ότι δεν υποχρεούται να καταβάλει τις συγκεκριμένες ασφαλιστικές εισφορές

δ) η επιβολή τόκων, λόγω καθυστέρησης καταβολής των οφειλόμενων εισφορών είναι ανεπίτρεπτη.

Για την εφαρμογή της ανωτέρω γνωμοδότησης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, διευκρινίζουμε περαιτέρω τα εξής:

1. Τα προβλεπόμενα στην αριθ. 198/2017 γνωμοδότηση εφαρμόζονται στο σύνολο των ασφαλισμένων του Κλάδου Μονοσυνταξιούχων, ανεξάρτητα εάν έχουν υποβάλει ή όχι αίτηση διαγραφής από τον Κλάδο και επιστροφής ή συμψηφισμού των καταβληθεισών ασφαλιστικών εισφορών, ή το σχετικό αίτημα έχει ανακληθεί, και ανεξάρτητα του χρόνου υπαγωγής τους στον Κλάδο (πριν ή μετά την έκδοση της αριθ. 58/10-12-2009 απόφασης του Δ.Σ. του πρώην ΕΤΑΑ).

2. Οφειλές (κεφάλαιο και προσαυξήσεις) που αφορούν σε χρόνο ασφάλισης στον Κλάδο Μονοσυνταξιούχων μέχρι και 31/12/2015 (ημερομηνία κατάργησης του Κλάδου σύμφωνα με το ν.4387/2016) **δεν αναζητούνται**, ανεξαρτήτως του ύψους της οφειλής, και χωρίς να εξετάζεται εάν έχει υποβληθεί ή όχι αίτημα διαγραφής από τον Κλάδο Μονοσυνταξιούχων και επιστροφής ή συμψηφισμού των καταβληθεισών ασφαλιστικών εισφορών. Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση αυτή δεν υφίσταται χρόνος ασφάλισης και ως εκ τούτου ο χρόνος αυτός δεν συνυπολογίζεται για τη λήψη συνταξιοδοτικής παροχής.

Αντίστοιχα, ποσά που έχουν καταβληθεί οποτεδήποτε για χρόνο ασφάλισης στον Κλάδο Μονοσυνταξιούχων **δεν επιστρέφονται** και ο σχετικός χρόνος ασφάλισης αξιοποιείται για τη λήψη συνταξιοδοτικής παροχής.

Εάν όμως ο ασφαλισμένος έχει υποβάλει αίτημα διαγραφής από τον Κλάδο Μονοσυνταξιούχων και συμψηφισμού των καταβληθεισών ασφαλιστικών εισφορών με τις ασφαλιστικές εισφορές των λοιπών κλάδων ασφάλισης (κύρια σύνταξη, υγειονομική περίθαλψη, εφάπαξ παροχή), και εφόσον το σχετικό αίτημα δεν έχει ανακληθεί, είναι **δυνατός ο αιτούμενος συμψηφισμός** μόνο με οφειλόμενες ασφαλιστικές εισφορές του κλάδου κύριας σύνταξης (κεφάλαιο και προσαυξήσεις). Στην περίπτωση αυτή, οι ασφαλιστικές εισφορές στον κλάδο κύριας σύνταξης δεν επιβαρύνονται με τις προβλεπόμενες προσαυξήσεις λόγω εκπρόθεσμης καταβολής από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης συμψηφισμού και μετά.

Σε περίπτωση που ο ασφαλισμένος σε μεταγενέστερο χρόνο επιθυμεί να εξοφλήσει την οφειλή του προς τον Κλάδο Μονοσυνταξιούχων μπορεί να υποβάλει αίτημα για εξόφληση μέχρι 31/12/2019 ή μέχρι την ημερομηνία υποβολής αίτησης συνταξιοδότησης εάν το αίτημα συνταξιοδότησης υποβληθεί μέχρι 31/12/2019, και ο σχετικός χρόνος ασφάλισης αξιοποιείται για τη λήψη συνταξιοδοτικής παροχής. Εντός των ανωτέρω προθεσμιών μπορεί το σχετικό αίτημα να ανακληθεί.

Σημειώνουμε ότι εξοφλείται το σύνολο της οφειλής προς τον Κλάδο Μονοσυνταξιούχων, χωρίς την επιβολή προσαυξήσεων.

Το ποσό της οφειλής εξοφλείται είτε εφάπαξ, μέχρι το τέλος του δεύτερου μήνα από την κοινοποίηση της σχετικής απόφασης, είτε σε 3 διμηνιαίες δόσεις, με την πρώτη δόση να καταβάλλεται μέχρι το τέλος του δεύτερου μήνα από την κοινοποίηση της σχετικής απόφασης. Σε περίπτωση εκπρόθεσμης καταβολής τα σχετικά ποσά επιβαρύνονται με τις νόμιμες προσαυξήσεις.

Σε περίπτωση υποβολής αίτησης συνταξιοδότησης πριν από την εξόφληση της ως άνω οφειλής έχουν εφαρμογή οι ρυθμίσεις του άρθρου 43 του ν.3996/2011, όπως ισχύουν.

3. Τυχόν οφειλές προς τους λοιπούς κλάδους ασφάλισης του πρώην ΕΤΑΑ - ΤΣΑΥ (κύρια σύνταξη, υγειονομική περίθαλψη, εφάπαξ παροχή) από ασφαλισμένους που έχουν υπαχθεί στον Κλάδο Μονοσυνταξιούχων και είχαν αιτηθεί τη διαγραφή τους από τον ανωτέρω Κλάδο, αναζητούνται.

Συγκεκριμένα, εάν ο ασφαλισμένος έχει υποβάλλει αίτημα για αναδρομική διαγραφή από τον Κλάδο Μονοσυνταξιούχων και επιστροφή των καταβληθεισών ασφαλιστικών εισφορών, οι οφειλές του προς τους λοιπούς κλάδους ασφάλισης αναζητούνται και επιβαρύνονται με τις προβλεπόμενες προσαυξήσεις λόγω εκπρόθεσμης καταβολής από την ημερομηνία που αυτές κατέστησαν απαιτητές.

Εάν όμως ο ασφαλισμένος έχει υποβάλλει αίτημα για αναδρομική διαγραφή από τον Κλάδο Μονοσυνταξιούχων και συμψηφισμό των καταβληθεισών ασφαλιστικών εισφορών, οι οφειλές του προς τους λοιπούς κλάδους ασφάλισης είναι απαιτητές, όπως προαναφέρθηκε, μπορούν δε να συμψηφιστούν οι οφειλόμενες εισφορές του κλάδου κύριας σύνταξης με τις καταβληθείσες στον Κλάδο Μονοσυνταξιούχων ασφαλιστικές εισφορές. Όλες οι παραπάνω οφειλές δεν επιβαρύνονται με τις προβλεπόμενες προσαυξήσεις λόγω εκπρόθεσμης καταβολής από την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης συμψηφισμού. Σε περίπτωση όμως που το αίτημα για συμψηφισμό έχει ανακληθεί οι οφειλόμενες ασφαλιστικές εισφορές επιβαρύνονται με τις προβλεπόμενες προσαυξήσεις λόγω εκπρόθεσμης καταβολής από την ημερομηνία που κατέστησαν απαιτητές.

Εάν δεν έχει υποβληθεί αίτηση διαγραφής από τον Κλάδο Μονοσυνταξιούχων τυχόν οφειλές προς τους λοιπούς κλάδους ασφάλισης είναι απαιτητές και επιβαρύνονται με τις προβλεπόμενες προσαυξήσεις λόγω εκπρόθεσμης καταβολής από την ημερομηνία που κατέστησαν απαιτητές.

Οι ασφαλισμένοι μπορούν με αίτησή τους, η οποία υποβάλλεται μέχρι 31/12/2019 να αιτούνται ποσά καταβεβλημένα υπέρ του Κλάδου Μονοσυνταξιούχων να συμψηφίζονται με οφειλόμενα ποσά υπέρ του κλάδου κύριας ασφάλισης.

4. Όσον αφορά σε τυχόν οφειλές προς τον Κλάδο Μονοσυνταξιούχων από την εφαρμογή του άρθρου 44 παρ. 14 έως 17 του ν.3986/2011, όπως ισχύει, εφαρμόζονται

αντίστοιχα τα αναφερόμενα στα αριθ. Δ.15/Δ'/οικ.17504/457/26-3-2018 και Δ.15/Δ'/21522/553/26-6-2018 έγγραφά μας.

Σε περίπτωση που ο ασφαλισμένος έχει αιτηθεί τον συμψηφισμό των καταβληθεισών στον Κλάδο Μονοσυνταξιούχων ασφαλιστικών εισφορών με ασφαλιστικές εισφορές για τον κλάδο κύριας ασφάλισης, τα σχετικά ποσά που έχουν καταβληθεί στον Κλάδο βάσει των ανωτέρω διατάξεων μπορούν να συμψηφιστούν σύμφωνα με τα προαναφερόμενα.

5. Όσον αφορά στον υπολογισμό της συνταξιοδοτικής παροχής που θα χορηγηθεί από τον Κλάδο Μονοσυνταξιούχων με βάση το χρόνο ασφάλισης για τον οποίο έχουν καταβληθεί ασφαλιστικές εισφορές σύμφωνα με τα ανωτέρω, για αιτήσεις συνταξιοδότησης που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν.4387/2016 έχουν εφαρμογή οι ρυθμίσεις του άρθρου 94 παρ. 5 του ν.4387/2016, όπως ισχύουν

**Ο Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής
Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης**

Α. Πετρόπουλος

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο κ. Υφυπουργού
2. Γραφείο κας Γεν. Γραμματέα
3. Γραφείο κας Γεν. Δ/ντριας Κ.Α.
4. Δ/ση Κύριας Ασφάλισης και Εισφορών (Δ15) – Τμήμα Δ'
5. Δ/ση Παροχών Κύριας Σύνταξης (Δ17) – Τμήμα Α'